

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA 2018. GODINU**

Banja Luka, mart 2019. godine

SADRŽAJ

1. UVODNA RIJEČ DIREKTORA	4
2. OPŠTE INFORMACIJE O DRUŠTVU	5
3. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA I AKTUARA	7
3.1. Mišljene ovlašćenog revizora	7
3.2. Mišljene ovlašćenog aktuara	7
4. PRIMJENJENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I AKTUARSKE METODE	8
5. ORGANIZACIONI DIJELOVI I STRUKTURA ZAPOSLENIH	18
5.1. Geografska rasprostranjenost organizacionih dijelova.....	18
5.2. Broj i struktura zaposlenih	18
6. BRUTO PREMIJA PO VRSTAMA OSIGURANJA	18
7. ŠTETE PO VRSTAMA OSIGURANJA	19
8. ANALIZA OSTVARENOG FINANSIJSKOG REZULTATA	20
9. ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA	22
9.1. Analiza solventnosti	22
9.2. Garantni fond, kapital društva i adekvatnost kapitala.....	22
9.3. Margina solventnosti	23
10. FINANSIJSKI POKAZATELJI	25
10.1. Racio likvidnosti	25
10.2. Racio šteta.....	25
10.3. Racio troškova.....	25
10.4. Kombinovani racio	25
10.5. Mjerodavna premija.....	26
10.6. Mjerodavne štete.....	26
10.7. Mjerodavni tehnički rezultat.....	26
11. TEHNIČKE REZERVE	27
11.1. Ulaganje u hartije od vrijednosti.....	28
11.2. Ulaganje u depozite	29
11.3. Sredstva na računima.....	30
11.4. Ulaganje u obveznice	30
11.5. Sredstava za pokriće 50% minimalnog garantnog fonda.....	30
12. OSTVARENA DOBIT OD ULAGANJA ZA POKRIĆE TEHNIČKIH REZERVI	31

13.	ZNAČAJNI POSLOVNI DOGAĐAJI OD ZAVRŠETKA GODINE	32
14.	CILJEVI I POLITIKE.....	32
14.1.	Politika prodaje	32
14.2.	Politika marketinga	33
14.3.	Politika razvoja ljudskih resursa	34
15.	ANALIZA RIZIKA	35
15.1.	Rizik osiguranja	35
15.2.	Rizik likvidnosti.....	35
15.3.	Kreditni rizik	36
15.4.	Kamatni rizik.....	36
15.5.	Rizik koncentracije	36
15.6.	Operativni rizik.....	37
16.	SAOSIGURANJE I REOSIGURANJE	38
17.	PRIMJENJENA PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA.....	41
18.	SPISAK USLOVA I TARIFA	42
18.1.	Pregled usvojenih uslova	42
18.2.	Pregled usvojenih tarifa	43

1. UVODNA RIJEČ DIREKTORA

“Premium osiguranje” a.d. Banja Luka je osnovano polovinom 2018. godine udruživanjem kapitala većeg broja fizičkih i pravnih lica sa ciljem razvoja tržišta osiguranja i stvaranja domaćeg profitabilnog osiguravajućeg društva. Društvo je osnovano kao akcionarsko društvo sa jasno odvojenom vlasničkom i upravljačkom strukturom, gdje korporativni principi poslovanja dolaze do punog izražaja. Posebno smo ponosni na način osnivanja društva, čime smo pokazali da domaći kapital i domaći kadrovi mogu stvoriti privredno društvo koje će uspješno poslovati na domaćem tržištu osiguranja.

Društvo je u punom kapacitetu na teritoriji Republike Srpske počelo da radi krajem oktobra 2018. godine, kada je postalo članica Biroa zelene karte BiH, a u decembru 2018. godine dobilo je dozvolu za rad na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, čime je poslovanje prošireno na teritoriju cijele BiH. Do kraja godine društvo je razvilo prodajnu mrežu u velikom broju gradova i opšina RS i FBiH, što je dovelo do sve većeg tržišnog učešća i uspješnog pozicioniranja na tržištu. Širenjem prodajne mreže, povećanjem broja zaposlenih i efikasnosti poslovanja ostvarili smo zavidne rezultate, prije svega na formiranju sistema poslovanja i razvoju prodajne mreže.

S obzirom da je konkurencija na tržištima osiguranja RS i FBiH veoma izražena, uspješno pozicioniranje na tržištu je predstavljalo izazov u ovim uslovima poslovanja. Ipak, ostvareni rezultati su pokazatelj uspješno definisane i implementirane poslovne strategije Društva i dokaz da ova tržišta uz svoj stalni rast predstavljaju plodno tlo za rast i razvoj Društva. Sve učinjeno na razvoju prodajne mreže je stvorilo pretpostavke da se i u 2019. godini nastavi širenje prodajne mreže, sa akcentom na razvoj i edukaciju vlastitih kadrova.

Sredstva Društva su ulagana sa velikom oprežnošću, kako bi se amortizovao uticaj svih nepredviđenih situacija, te je kvalitetna investiciona aktivnost dala doprinos povećanju ukupne funkcionalnosti Društva. Sredstva su ulagana u najlikvidnije oblike, obveznice i depozite u bankama. Imperativ u poslovanju je bio kreiranje unutrašnje efikasnosti, što se postiglo stručnom organizacijom Društva i visokom produktivnošću radnika.

Premium osiguranje je koncept svog poslovanja baziralo na stvaranju zajednice zadovoljnih klijenata. Inovativim pristupom, razumijevanjem potreba i spremnošću na stalne promjene, želimo da pružamo vrhunsku uslugu našim osiguranicima.

Na kraju, želimo da se zahvalimo osiguranicima, radnicima, poslovnim saradnicima i regulatornim organima na uspješnoj saradnji i izgrađenom uzajamnom povjerenju. Vjerujemo da će se naša poslovna saradnja nastaviti i u narednom periodu, na zadovoljstvo svih.

2. OPŠTE INFORMACIJE O DRUŠTVU

1.1. Podaci o Društvu	Naziv Društva	Akcionarsko Društvo za osiguranje "Premium osiguranje" Banja Luka	
	Sjedište	Banja Luka, Knjaza Miloša 3a	
	Oblik organizovanja	Akcionarsko Društvo	
	Matični broj	57-02-0002-18	
	JIB	4404327520006	
1.2. Dozvole za rad		Upis osnivanja akcionarskog društva za osiguranje "Premium Invest osiguranje" a.d. Banja Luka	Okružni privredni sud u Banjoj Luci. Broj: 057-0-Reg-18-001092. Datum: 27.08.2018 godine
	Dozvola za rad	Dozvola za rad Agencije za osiguranje Republike Srpske	Broj: 05-501-2/18. Datum: 17.08.2018. godine
	Dozvola za otvaranje Filijale u FBiH	Dozvola za osnivanje Filijale u FBiH Agencije za osiguranje Republike Srpske	Broj 01-02.3-059-3332/18. Datum: 04.12.2018 godine
1.3. Vrsta osiguranja za koju je Društvo dobilo dozvolu za rad	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila Osiguranje od odgovornosti za vazduhoplove Osiguranje od odgovornosti za plovila Osiguranje od opšte građanske odgovornosti Osiguranje kredita Osiguranje garancija		
1.4. Lica na značajnom položaju u Društvu	Prema Rješenju Agencije za osiguranje Republike Srpske lica na značajnom položaju Društva su: 1) Direktor Društva: Bojan Burazor 2) Izvršni član Upravnog odbora: Miodrag Čoprka		
1.5. Organizaciona mreža	Društvo svoju poslovnu aktivnost na 31.12.2018. godine obavlja u sjedištu Društva u Banjaluci, Filijali u Federaciji BiH u Sarajevu i poslovnim jedinicama u Prijedoru, Zvorniku, Prnjavoru i Gračanici.		

„Premium osiguranje“ a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo) je dozvolu za rad dobilo 17.08.2018. godine Rješenjem Agencije za osiguranje Republike Srpske broj 05-501-2/18. Društvo je na osnovu istog registrovano u Okružnom privrednom sudu u Banjoj Luci Rješenjem o registraciji broj 057-0-Reg-18-001092, dana 27.08.2018. godine. Osnivači Društva su 53 fizička i pravna lica, a upisani i uplaćeni osnovni kapital prilikom osnivanja je 2.500.000 KM.

Društvo ima dozvolu za rad za obavljanje poslova neživotnog osiguranja u skladu sa članom 49. stav 2. tačke a) Zakona o društvima za osiguranje Republike Srpske:

1. osiguranje od odgovornosti za motorna vozila;
2. osiguranje od odgovornosti za vazduhoplove;
3. osiguranje od odgovornosti za brodove;
4. osiguranje od opšte građanske odgovornosti (koja uključuje vrste osiguranja 10, 11, 12 i 13);
5. osiguranje kredita (koja uključuje vrste osiguranja 14 i 15);
6. garancijska osiguranja;

Društvo preuzima i rizike drugih vrsta osiguranja pod uslovom da je taj rizik:

1. Povezan sa glavnim rizikom
2. Povezan sa predmetom koji je pokriven od glavnog rizika
3. Pokriven ugovorom koji osigurava glavni rizik

Društvo obavlja sve vrste pomoćnih aktivnosti za osiguranje u skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje i podzakonskim aktima nadležnih organa za nadzor osiguranja, uključujući, bez ograničenja i:

1. poslove snimanja i procjene rizika i šteta na imovini i kod lica
2. izvođenje mjera za sprečavanje i otklanjanje rizika koji ugrožavaju osiguranu imovinu i lica
3. Obrada odštetnih zahtjeva i procjenjivanje rizika i šteta.

Upravni odbor:

1. Saša Vučenović
2. Miodrag Čoprka
3. Igor Mišić

Odbor za reviziju:

1. Dalibor Tomaš
2. Darko Karać
3. Radowan El Chabaan

Društvo nema vlasnika sa kvalifikovanim udjelima u Društvu.

3. MIŠLJENJE OVLAŠĆENOG REVIZORA I AKTUARA

3.1. Mišljene ovlašćenog revizora

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja PREMIUM INVEST OSIGURANJE a.d. Banja Luka (u nastavku teksta: Društvo), koji sadrže izvještaj o finansijskoj poziciji (Bilans stanja) na dan 31.12.2018. godine, izvještaj o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha), izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum, kao i napomene uz finansijske izvještaje, uključujući pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prezentuju **fer i objektivno**, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Društva na dan 31.12.2018. godine, finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj.

3.2. Mišljene ovlašćenog aktuara

Ovlašćeni aktuar, saglasno članu 10. Odluke o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 15/2007) i na osnovu svega što je naprijed izloženo u Mišljenja o finansijskom poslovanju za poslove neživotnog osiguranja, daje **POZITIVNO MIŠLJENJE** na finansijske izvještaje i godišnji izvještaj o poslovanju Društva.

Obrazloženje:

- Aktuarske pozicije i druge veličine utvrđene su na osnovu akata poslovne politike Društva, koja su u skladu sa Zakonom; propisima donesenim na osnovu zakona kojima se bliže uređuje obračun i utvrđivanje ovih pozicija, te drugim propisima kojima se uređuje djelatnost osiguranja, ekonomskim načelima, pravilima aktuarske struke i struke osiguranja.
- Aktuarske pozicije i druge veličine, na koje ovlašćeni aktuar daje mišljenje, obezbjeđuju očuvanje vrijednosti imovine, garanciju stabilnosti, solventnosti u poslovanju i likvidnost u izvršavanju obaveza Društva.
- Društvo je ostvarilo pozitivan tehnički i finansijski rezultat, raspolaže vlastitim sredstvima za pokriće obaveza po osnovu preuzetih rizika u osiguranje, obazbjeđuje sredstva za isplatu zahtjeva za naknadu šteta i izmirivanje drugih obaveza Društva, te u skladu sa Zakonom vrši reosiguranje viškova šteta preko visine maksimalnog samopridržaja i tako obezbjeđuje veću stabilnost i sigurnost u poslovanju.
- Društvo je obezbjedilo osnovu da poveća stabilnost, solventnost i likvidnost u izvršavanju obaveza po osnovu zaključenih Ugovora o osiguranju i drugih obaveza u skladu sa Zakonom.

4. PRIMJENJENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I AKTUARSKE METODE

Računovodstvene politike su specifični principi, načela, konvencije, pravila i prakse koje je Društvo prihvatilo u pripremi i prikazivanju finansijskih izvještaja u skladu sa MRS/MSFI. Usvojene računovodstvene politike odnose se na priznavanje, ukidanje i priznavanja, mjerenje i procjenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda Društva.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez fizičkog obilježja. Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podliježu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38-nematerijalna ulaganja i imaju korisni vijek trajanja duži od godinu dana. Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava navedene uslove, priznaje se na teret rashoda perioda u kojem je nastalo.

Početno mjerenje – nematerijalno ulaganje se iskazuje po nabavnoj vrijednosti.

Naknadno mjerenje-nakon početnog priznavanja, nematerijalno ulaganje se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke (imparitetne) zbog obezvređenja imovine.

Amortizacija predstavlja alokaciju iznosa za koji se sredstvo amortizuje tokom procijenjenog vijeka upotrebe. Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se primjenom linearne metode, osim ulaganja čije je vrijeme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora. Obračun amortizacije vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je nematerijalno ulaganje stavljeno u upotrebu. Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vijekom trajanja ne obračunava se amortizacija nego se testiraju na obezvređenje kada postoji naznaka da su nastali faktori koji mogu dovesti do obezvređenja.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnina, postrojenja i oprema su materijalna sredstva koja Društvo drži za upotrebu pri pružanju usluga i za koje očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda. (MRS 16). Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrijednosti.

Elementi nabavne cijene su:

- Faktorna vrijednost uključujući uvozne dažbine i nepovratne poreze umanjeni za trgovačke popuste i rabate i sve pripadajući direktni troškovi dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti za namjeravanu upotrebu.

Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja vrši se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravke vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvređenja.

Zalihe

Zalihe su sredstva koja se drže u obliku materijala ili pomoćnih sredstava radi pružanja usluga. Mjere se po nabavnoj vrijednosti. Priznaju se kao rashod kada se stave u upotrebu.

Otpis zaliha inventara čiji je procjenjeni vijek upotrebe do godinu dana vrši se jednokratnim otpisom prilikom njihovog stavljanja u upotrebu.

Način procjenjivanja plasmana, potraživanja i hartija od vrijednosti

Finansijski plasmani i potraživanja razvrstavaju se u tri kategorije:

- dugoročni finansijski plasmani,
- kratkoročni finansijski plasmani,
- kratkoročna potraživanja.

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešće u kapitalu povezanih pravnih lica i učešće u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju. Takođe u okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti, zavisnim, povezanim i drugim pravnim licima, dugoročni krediti u zemlji i inostranstvu, hartije od vrijednosti koje se drže do dospijeća i ostali dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mjere po njihovoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštenu vrijednost nadoknade koja je data za njih. Troškovi transakcije se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih sredstava, osim finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Za potrebe naknadnog vrednovanja finansijska sredstva nakon početnog vrednovanja klasifikuju se u četiri kategorije:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti, s tim da se promjene fer vrijednosti odmah priznaju kao prihod ili rashod (priznaju u bilansu uspjeha),
- finansijska sredstva (ulaganja) koja se drže do dospijeća,
- zajmovi (kredit) i potraživanja,
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Poslije početnog priznavanja, Društvo mjeri finansijska sredstva po njihovoj poštenoj vrijednosti. Priznati dobitak ili gubitak koji proizilazi iz promjene fer vrijednosti finansijskog sredstva, kao prihod ili rashod (priznaju u bilansu uspjeha).

Prilikom svakog sastavljanja bilansa stanja na dan 31.12. mora se utvrditi da li postoji gubitak zbog smanjenja vrijednosti finansijskih sredstava, odnosno da li postoje indicije da je neko sredstvo obezvrjeđeno.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospelja, odnosno prodaje do godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana bilansa.

Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže radi trgovanja procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti ili tržišnoj vrijednosti ako je niža. Iskazani iznos sredstava umanjuje se do njegove procijenjene vrijednosti koja može da se povрати bilo direktno, bilo korišćenjem računa ispravke vrijednosti. Iznos gubitka uključuje se u neto dobitak ili gubitak perioda.

Kratkoročna potraživanja smatraju se potraživanja koja nemaju karakter plasmana, kao što su potraživanja po osnovu zaključene premije, izvršenih usluga, potraživanja iz specifičnih poslova i druga kratkoročna potraživanja.

Potraživanja se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti, umanjene indirektno za iznose vjerovatne nenaplativosti potraživanja, a direktno ako je nemogućnost naplate potraživanja izvjesna i dokumentovana.

Direktan otpis nenaplaćenih potraživanja podrazumjeva da se vrši konačan pojedinačan otpis vrijednosti potraživanja na osnovu vjerodostojnog dokumenta (izgubljen sudski spor, likvidacija dužnika, korekcije po zapisniku o usklađivanju potraživanja koja su u korist dužnika i sl.) na teret rashoda.

Indirektno umanjenje vrijednosti nenaplaćenih potraživanja podrazumjeva ispravku potraživanja na teret rashoda, onda kada je nemoguće predvidjeti koja konkretna potraživanja neće biti naplaćena u trenutku bilansa.

Procjenu nenaplativosti potraživanja vrši rukovodilac računovodstva na osnovu objektivnih informacija proizašlih iz analize zasnovane na iskustvu iz prethodnih obračunskih perioda i važećih podzakonskih akata vezanih za procjenu bilansnih pozicija.

Indirektno umanjenje potraživanja vršit će se metodom procjenjivanja krajnjeg salda računa ispravke vrijednosti potraživanja, koji indirektno koriguje račun potraživanja na procjenjenu fer vrijednost.

Procjena salda ispravke potraživanja procjenjivat će se u skladu sa Pravilnikom Agencije za osiguranje o procjeni bilansnih i vanbilansnih pozicija i Pravilnikom društva.

Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina po MRS –8.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda odnosno u korist prihoda perioda u kojem su identifikovani.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinu predstavlja novac na računima i blagajni.

Hartije od vrijednosti koje su neposredno unovčljive i plemeniti metali smatraju se gotovinskim ekvivalentima.

Hartije od vrijednosti procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, a plemeniti metali procjenjuju se po vrijednosti izvedenoj iz cijene plemenitih metala na svjetskom tržištu.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa. Obračunate kursne razlike po ovom osnovu knjiže se na teret finansijskih prihoda ili finansijskih rashoda.

Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja obuhvataju unaprijed plaćene, odnosno fakturisane troškove i prihode tekućeg perioda koji nisu mogli biti fakturirani a za koje su nastali troškovi u tekućem periodu, što je u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda. Razgraničavanje troškova vrši se najduže na period od 12 mjeseci.

Kapital

Kapital obuhvata: osnovni kapital, emisionu premiju, dodatni rezervni kapital (zakonske i statutarne rezerve), revalorizacione rezerve i neraspoređeni dobitak tekuće i prethodnih godina.

Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine je ispravka vrijednosti kapitala.

Kapital i gubitak procjenjuju se u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti.

Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti i gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju, iskazuju se efekti promjene fer vrijednosti nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja, učešća u kapitalu u stranoj valuti, hartija od vrijednosti i drugih finansijskih instrumenata, u skladu sa MRS 16, MRS 21, MRS 38, MRS 39 i drugim relevantnim MRS i MSFI.

Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza, i
- iznos obaveze može pouzdano da se procijeni.
- Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih resursa, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite,

rezerviranja za troškove restrukturiranja, rezerviranja za naknade i beneficije zaposlenih, ostala rezerviranja za vjerovatne troškove.

Rezerviranja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Dugoročna rezerviranja Društvo procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji terete rezerviranja. Neiskorištena dugoročna rezerviranja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

Rezerviranja se ispituje na dan 31.12. i koriguje tako da odražava najbolju sadašnju procjenu. Ako više nije vjerovatno da će odlivi resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezerviranja se ukida.

Obaveze

Pod obavezom se podrazumjeva sadašnja obaveza društva koja proističe iz prošlih događaja, čije će izmirenje rezultirati odlivom resursa koji stvaraju ekonomske koristi.

Sve obaveze Društva obuhvataju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima, dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima, kratkoročni krediti i ostale kratkoročne finansijske obaveze) i kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja).

Podjela obaveza na dugoročne i kratkoročne izvršena je u zavisnosti da li obaveza dopijeva za plaćanje do jedne godine ili preko jedne godine od dana činidbe (nastanka), odnosno od godišnjeg obračuna.

Obaveze se procjenjuju u visini nominalne vrijednosti proistekle iz odgovarajuće poslovne ili finansijske transakcije, odnosno u visini očekivane isplate po tom osnovu, ako je ona viša. Zastarjele obaveze se ukidaju (otpisuju) u korist prihoda od smanjenja obaveza.

Povećanje obaveze može nastati po osnovu kamata ako je ugovorom predviđeno da se kamate pripisuju obavezi. U tom slučaju kamata dijeli sudbinu obaveze po kojoj je obračunata, u pogledu roka dopijea i načina naplate.

Obaveze koje se iskazuju u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute koji važi na dan bilansa.

Na kraju obračunskog perioda, prilikom sastavljanja godišnjeg obračuna, treba utvrditi iznos dospjelih a neplaćenih dugoročnih obaveza i preknjižiti ih sa računa dugoročnih obaveza na račun kratkoročnih obaveza.

Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja obuhvataju unaprijed plaćene ili obračunate prihode koji se odnose na budući period (prenosne premije i sl.), kratkoročna rezervisanja (rezervisane štete), obračunate troškove koji nisu fakturirani i ostala razgraničenja za koja se ukaže potreba.

Smisao pasivnih vremenskih razgraničenja je u tome:

- da se u troškove perioda uključe stvarno nastali troškovi perioda za koji nije primljena knjigovostvena isprava ili za koji nije dospjela obaveza plaćanja,
- da se unaprijed obračunati ili naplaćeni prihodi koji se odnose na naredni period ne iskaže kao prihod tekućeg perioda, već da se preko pasivnih vremenskih razgraničenja prenese u naredni period.

Tehničke rezerve

Tehničke rezerve se utvrđuju za pokriće obaveza iz ugovora o osiguranju. Opšta pravila o načinu utvrđivanja tehničkih rezervi koriste princip po kojem iznos rezerve mora biti dovoljan da omogući da se ispune obaveze, u onoj mjeri u kojoj je to moguće predvidjeti, kada su u pitanju ugovori o osiguranju, u skladu sa MSFI 4 i nacionalnim zakonodavstvom.

Rezerve za prenosne premije se izračunavaju za sve vrste osiguranja, primjenom metode „pro rata temporis“, na osnovu premije fakturirane u posmatranom periodu. Obračun prenosne premije vrši se u skladu sa Pravilnikom o tehničkim rezervama.

Prenosna premija formira se i obračunava za one vrste osiguranja kod kojih osiguravajuće pokriće traje i poslije isteka obračunskog perioda i predstavlja dio premije koji se koristi za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom obračunskom periodu.

Prenosna premija obračunava se na dan bilansa stanja. Obračun prenosne premije vrši se pojedinačno za svaki ugovor, a osnovica za obračun predstavlja ukupna premija osiguranja utvrđena ugovorom o osiguranju. Prenosna premija u samopridržaju računa se kao zbir prenosne premije osiguranja sopstvenog portfelja i prenosne premije primljenih saosiguranja, umanjen za prenosnu premiju prenijetu u saosiguranje i reosiguranje. Rezervisane štete predstavljaju ukupan iznos obaveze koje su, prema razboritoj procjeni napravljenoj na osnovu objektivnih faktora, potrebne da se izvrši plaćanje šteta ostvarenih na dan bilansa stanja, kao i pripadajući troškovi likvidacije.

Rezervisane štete procjenjuju se na osnovu Pravilnika o tehničkim rezervama, uzimajući u obzir sve buduće troškove koji se mogu predvidjeti na osnovu iskustvenih i očekivanih podataka.

Rezervisane štete sastoje se od rezervi za nastale prijavljene a neriješene štete i rezervi za nastale neprijavljene štete.

Rezerve za nastale prijavljene a neriješene štete do kraja tekućeg obračunskog perioda obračunava se na osnovu pojedinačne procjene svake štete.

Rezerve za nastale prijavljene a neriješene štete koje se isplaćuju ili će se isplaćivati u obliku rente obračunavaju se u kapitalizovanom iznosu uz korištenje diskontne stope od 5% i demografskih tablica.

Rezervacija šteta se vrši u bruto iznosu, uzimajući u obzir direktne i indirektne troškove. Rezervisane štete koje se prikazuju u bilansu stanja rezultat su složene višefazne stručne procjene, koja počinje sa prijavom štete, koja se konačno komisijski procjenjuje na osnovu obaveza iz ugovora o osiguranju, nalaza i mišljenja vještaka, procjenitelja, aktuara i drugih stručnjaka, u skladu sa osiguravajućom i sudskom praksom, sa ciljem utvrđivanja konačnog iznosa obaveze.

Rezervisanje sredstava za nastale a neprijavljene štete radi se metodom Grupne aktuarske statističke procjene, a kada bude aktivirana softverska podrška radiće se metoda ulančanih ljestvica (Chain Ladder metodom). Ova metoda se koristi za obračun rezervacije sredstava za nastale neprijavljene štete na kraju poslovne godine, dok na kraju obračunskog perioda kraćeg od godinu dana ovaj iznos ne može biti manji od iznosa rezervi za nastale neprijavljene štete koji je utvrđen na kraju prethodne godine.

Ukupan iznos rezervisanih šteta, po vrstama osiguranja, dobije se množenjem zbira iznosa nastalih prijavljenih a neriješenih šteta i nastalih neprijavljenih šteta sa koeficijentom troškova. Koeficijent troškova po vrstama osiguranja utvrđuje se na osnovu knjigovodstvenih podataka o troškovima za period prethodne kalendarske godine. Minimalan iznos indirektne troškove obrade šteta u rezervi je 0,5% od zbira rezervi za nastale prijavljene, nastale neprijavljene štete i direktnih troškova obrade šteta u rezervi za štete.

Rezervisane štete u samopridržaju izračunavaju se kao zbir rezervisanih šteta sopstvenog portfelja osiguranja i rezervi šteta primljenih u saosiguranje, umanjen za zbir rezervisanih šteta prenijetih u saosiguranje i reosiguranje.

Rezerve za kolebanje šteta (izravnanje rizika) formiraju se za sve vrste neživotnih osiguranja i predstavljaju dugoročna rezervisanja. Ove rezerve se ne formiraju za štete koje su već nastale, već se njima nivelišu buduća odstupanja od prosječnih rezultata. S obzirom da rezerve ne predstavljaju jasnu obavezu iz ugovora o osiguranju, nisu predviđene po MSFI 4.

Rezervisane za kolebanje šteta procjenjuju se na osnovu Pravilnika o tehničkim rezervama. Rezerve se obrazuju na osnovu standardnog odstupanja kvote šteta obračunskog perioda od prosječne kvote šteta u obračunskom periodu. Osnovica za obračun rezervi za kolebanje šteta je mjerodavna premija u obračunskom periodu, na osnovu koje se računa gornja granica za rezerve za kolebanje šteta.

Prihodi

Prihod je definisan kao bruto priliv ekonomskih koristi u toku perioda, koje proizilaze iz redovnih aktivnosti preduzeća, koje dovode do povećanja vlasničkog kapitala, osim onih povećanja koja se odnose na doprinos učesnika u vlasničkom kapitalu.

Prihod se mjeri po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja. Najčešće je naknada u obliku gotovine ili gotovinskih ekvivalenata. Iznos prihoda jednak je iznosu gotovine ili gotovinskih ekvivalenata koji su primljeni ili se realno očekuje da će biti primljeni (izvjesna potraživanja).

Prihodi obuhvataju redovne prihode i dobitke.

Redovni prihodi pružanjem usluga iz registrovane djelatnosti su usluge neživotnih osiguranja i to:

- Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila
- Osiguranje od opšte građanske odgovornosti
- Osiguranje kredita
- Osiguranje garancija
- Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka

Poslovi osiguranja su zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju imovine i lica, kao i poslovi u sprovođenju mjera za sprečavanje i smanjenje rizika koji ugrožavaju osiguranje imovine i lica, te drugi poslovi osiguranja.

Drugi poslovi osiguranja su posredovanje u ugovaranju osiguranja, zastupanje u osiguranju, snimanje rizika, snimanje i procjena šteta, prodaja oštećenih stvari, pružanje pravne pomoći i drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.

Prihode od premije osiguranja predstavljaju fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se unose u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Prenosna premija se izračunava da se obezbijedi obuhvatanje dijela fakturiranih premija koje se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Prenosna premija obračunava se metodom "pro rata temporis" na fakturisanu ukupnu premiju osiguranja.

Korištenjem sredstava ostvaruje se prihod u obliku:

- kamate za korišćenje gotovine srazmjerno vremenu korišćenja,
- naknada za korišćenje dugoročnih sredstava.

Prihod od kamata može se ostvariti po osnovu:

- kamata na kratkoročne i dugoročne kredite,
- ugovorenih kamata na odgođeno plaćanje,
- zatezних kamata za potraživanja koja nisu plaćena u roku,
- kamata sadržanih u mjenici,
- kamata na oročene depozite i depozite po viđenju,
- kamata po ostalim finansijskim plasmanima i potraživanjima.

Prihod od kamate utvrđuje se na osnovu knjigovodstvene isprave, odnosno obračuna kamata.

Kada se pojavi neizvjesnost u vezi naplativosti već priznatog prihoda, nenaplativi iznos priznaje se kao rashod, a ne kao ispravka izvorno priznatog iznosa prihoda.

Rashodi

Definicija rashoda podrazumijeva rashode koji proističu iz redovnih aktivnosti društva kao i gubitke koji čine smanjenje ekonomskih koristi, ali ne potiču iz redovne aktivnosti društva.

Rashodi su smanjenja ekonomskih koristi kroz obračunski period u obliku odliva ili iscrpljenja sredstava ili stvaranje obaveza, što ima za posljedicu smanjenje kapitala, ali ne ono smanjenje u vezi sa raspodjelom kapitala vlasnicima.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda, ali ne moraju nastati u toku redovnih aktivnosti. Gubici predstavljaju umanjenje ekonomskih koristi i kao takvi nisu po prirodi drugačiji od ostalih rashoda.

Rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kada nastaje smanjenje budućih ekonomskih koristi, koje se odnose na smanjenje imovine ili povećanje obaveza i može pouzdano da se izmjeri, što znači da se priznavanje rashoda dešava istovremeno sa priznavanjem povećanja obaveza ili smanjenja imovine.

Rashode možemo podijeliti na: poslovne rashode, finansijske rashode i ostale rashode.

Poslovni rashodi uključuju troškovi pribave i administrativni troškovi. Ove troškove čine: troškovi provizije zastupnika, troškovi materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada zaposlenih i naknada zaposlenih, troškovi amortizacije i rezervisanja, nematerijalni troškovi, troškovi poreza i doprinosa nezavisno od rezultata.

Na dan sastavljanja finansijskih izvještaja troškovi pribave se razgraničavaju srazmjerno učešću režijskog dodatka u prenosnoj premiji.

Troškovi pribave koji se razgraničavaju su:

- Troškovi provizije za zaključene ugovore osiguranja,
- Troškovi plata i drugih primanja zaposlenih na prodaji osiguranja i

- Ostali direktni troškovi vezani za pribavu osiguranja, a u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji RS i MRS.

Finansijski rashodi čine rashodi po osnovu kamata, negativnih kursnih razlika, rashodi po osnovu efekata valutne klauzule, rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima, rashodi po osnovu deponovanja i ulaganja sredstava i ostali finansijski rashodi.

Ostale rashode čine gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme, gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih hartija od vrijednosti, manjkovi, rashodi efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu otpisa potraživanja i ostali nepomenuti rashodi.

Rashode po osnovu obezvrjeđenja imovine obuhvata rashod po osnovu obezvrjeđenja nematerijalnih sredstava, nekretnina, opreme stalne imovine namjenjene prodaji, rashod po osnovu revalorizacije nematerijalnih sredstava, nekretnina i opreme i ostali rashodi po osnovu obezvrjeđenja i revalorizacije.

Porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koji predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda saglasno Zakonu o porezu na dobit.

5. ORGANIZACIONI DIJELOVI I STRUKTURA ZAPOSLENIH

5.1. Geografska rasprostranjenost organizacionih dijelova

Društvo svoju poslovnu aktivnost na 31.12.2018. godine obavlja u sjedištu Društva u Banjaluci, Filijali u Federaciji BiH u Sarajevu i poslovnim jedinicama u Prijedoru, Zvorniku, Prnjavoru i Gračanici.

5.2. Broj i struktura zaposlenih

Struktura zaposlenih u Društvu na dan 31.12.2018. godine, po stručnoj spremi i vrsti posla je prikazana u narednoj tabeli:

Rb.	Kvalifikacija	Broj zaposlenih			
		Pribava osiguranja	Obrada šteta	Ostalo	Ukupno
1	2	3	4	5	6=(3+4+5)
1	NK				0
2	PK				0
3	NS				0
4	KV				0
5	SSS	15			15
6	VKV				0
7	VŠS				0
8	VSS	10	2	1	13
9	MR			2	2
10	DR				0
UKUPNO		25	2	3	30

6. BRUTO PREMIJA PO VRSTAMA OSIGURANJA

Pregled zaključenih osiguranja i ostavarene premije po vrstama osiguranja u 2018. godini:

Vrsta osiguranja	2018		
	Broj polisa	Ostvarena premija	Učešće u %
Osiguranje nezgode	2.755	12.365,85	1,47%
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	2.848	795.299,85	94,38%
Osiguranje kredita	272	35.022,65	4,15%
Ukupno:	5.875	842.688,35	100%

7. ŠTETE PO VRSTAMA OSIGURANJA

U toku posmatrane 2018. godine prijavljeno je 3 odštetna zahtjeva po osnovu osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, gdje su sva tri zahtjeva likvidirana i isplaćena.

Tabela: Likvidirani odštetni zahtjevi

Rb.	Broj	Status	Dat.štete	Dat.prijave	Datum komplet.	Datum likvid.	Datum isplate	Prijem - obrada	Obrada - isplata
1	001-10.01-0001/18	LIKVID	05.11.18	07.11.18	07.11.18	15.11.18	16.11.18	8	1
2	001-10.01-0002/18	LIKVID	05.11.18	07.11.18	07.11.18	20.11.18	20.11.18	13	0
3	001-01.01-0001/18	LIKVID	11.11.18	24.12.18	27.12.18	31.12.18	31.12.18	7	0

Prosječan vremenski rok rješavanja odštetnih zahtjeva iznosi 9 dana, dok prosječan vremenski rok isplate je 1 dan. Bez obzira na pravo osiguravača da u postupku rješavanja odštetnog zahtjeva utvrdi saglasnost pravnog osnova i visinu odštetnog zahtjeva, Društvo mora nastojati da odštetni zahtjev riješi u najkraćem mogućem roku, kako bi u potpunosti ispunjavalo zakonom utvrđene odredbe. Ove pokazatelje treba uzeti sa dozom opreza, iz razloga što je uzorak previše mali.

Na prosječan vremenski rok rješavanja zahtjeva za naknadu šteta u značajnijoj mjeri utiče uspostavljeni sistem evidencija u vezi prijema zahtjeva, datuma traženja nedostajuće i/ili dodatne dokumentacije, datuma kompletiranja, datuma prijema štete, datuma obračuna štete, datuma kontrole, datuma predaje na plaćanje i datuma plaćanja.

Pojedinačna procjena za svaku štetu utvrđuje se prema procjeni očekivanih iznosa na osnovu prikupljenih dokumenata sa ocjenom pravilnosti zahtjeva za odštetom i odredbama vjerovatne visine oštetnog zahtjeva, a u nedostatku dokumenata koriste se usluge i mišljenja vještaka, ljekara, pravnika, procjenitelja, aktuara i drugih stručnjaka, pri čemu za nastale prijavljene, a neriješene štete u redovnom postupku za koje je utvrđen pravni osnov ali nisu pribavljeni potrebni dokumenti na osnovu kojih bi se s većom preciznošću mogli obračunavati rezervisani iznosi – rezerviše se najmanje u visini prosječnog iznosa riješenih šteta u tekućoj godini za vrstu osiguranja kojoj ta šteta pripada. Društvo na dan 31.12.2018. godine nije imalo prijavljenih, a neriješenih šteta.

8. ANALIZA OSTVARENOG FINANSIJSKOG REZULTATA

Struktura prihoda i rashoda za 2018. godinu je prikazana u skraćenom bilansu uspjeha, u narednoj tabeli:

		2018
I	POSLOVNI PRIHODI	115.220
1.	Prihod od premije osiguranja	105.633
2.	Prihod od ukidanja i smanjenja rezervisanja	
3.	Drugi poslovni prihodi	9.587
II	POSLOVNI RASHODI	215.224
1.	Funkcionalni rashodi	32.978
1.1.	Rashodi za dug. rez. i funk. doprinose	24.825
a)	Doprinosi za preventivu	
b)	Doprinosi Zaštitnom fondu	10.722
c)	Ostali rashodi za funkcionalne doprinose	14.103
1.2.	Naknada štete i ostale naknade	8.153
a)	Naknada štete neživ. osiguranja	1.701
b)	Rashodi po osnovu premija i provizija	6.452
2.	Troškovi sprovođenja osiguranja	182.246
2.1.	Troškovi amortizacije i rezervisanja	6.716
a)	Troškovi amortizacije	6.716
2.2.	Troškovi mat. energije. usluga i nemat. troš.	82.835
a)	Troškovi materijala, goriva i energije	6.068
b)	Troškovi provizija	8.812
c)	Troškovi proizvodnih usluga, reklama i propagande	37.915
d)	Nematerijalni troškovi	30.040
2.3.	Troškovi zarada i ostali lični rashodi	92.695
a)	Troškovi bruto zarada i naknada zarada	42.969
b)	Ostali lični rashodi i naknade	49.726
III	POSLOVNI DOBITAK (I-II)	
IV	POSLOVNI GUBITAK	100.004
1.	Finansijski prihodi	10.095
2.	Finansijski rashodi	
V	GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI	89.909
1.	Ostali prihodi	0
2.	Ostali rashodi	0
VI	DOBIT PO OSN. OSTALIH PRI. I RASH.	0
1.	Prihodi od usklađ. vrijednosti imovine	95.835
2.	Rashodi od usklađ. vrijednosti imovine	1.927
VII	DOBIT PO OSN. USKLAĐ. IMOVINE	93.908
	Neto dobitak tekuće godine	3.999

Primjena i poštivanje Pravilnika o maksimalnim stopama režijskog dodatka

Raspodjela bruto premije za 2018. godinu propisana je članom 4. Pravilnika o maksimalnim stopama režijskog dodatka kojim je ispoštovana uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o jedinstvenim premijskim stopama (Službeni glasnik Republike Srpske br. 11/98) i Zajedničkoj tarifi za osiguranje vlasnika ili korisnika motornih vozila od autoodgovornosti (Službeni glasnik Republike Srpske br. 94/15) tako da u osiguranju autoodgovornosti režijski dodatak ne može iznositi više od 30% od bruto premije. U ostalim vrstama osiguranja premija se raspoređuje prema Pravilniku o maksimalnim stopama režijskog dodatka, koji je donio Upravni odbor Društva, po prethodno pribavljenom i razmotrenom mišljenju ovlaštenog aktuara.

Tabela: Raspodjela ostvarene bruto premije za 2018. godinu

Rb.	Vrsta osiguranja	Ostvarena premija	Tehnička premija	Režijski dodatak
1	Osig. nezgode	12.365,85	8.656,10	3.710
2	Osig. odg. za motorna vozila	795.299,85	556.709,90	238.590
3	Osig. kredita	35.022,65	24.515,86	10.507
	UKUPNO:	842.688	589.881,85	252.807

Troškovi sprovođenja osiguranja su prikazani u narednoj tabeli:

Rb	OPIS	2018
1	Troškovi sprovođ. osiguranja	182.246 KM
2	Premija	842.688 KM
3	Racio troškova (3=1/2)	0,22

Ako uporedimo visinu režijskog dodatka i visinu troškova sprovođenja osiguranja, zaključujemo da su troškovi sprovođenja osiguranja niži od visine režijskog dodatka, što je u skladu sa internim pravilnicima društvima.

Primjena i poštivanje uslova i tarifa osiguranja AO i ostalih vrsta osiguranja koje Društvo primjenjuje u poslovanju

Društvo je dužno da do 15. januara, za prethodnu godinu, razmjeni knjige štetnika. Uz ovjerenu i potpisanu knjigu štetnika od strane odgovornog lica Društva u štampanom obliku, u cilju bržeg i efikasnijeg obračuna premije, Društva su dužna da te iste knjige razmjene i u Excel formatu. Agencija je 16.11.2015. godine donijela Odluku o novim tarifama osiguranja AO kojim se reguliše efikasnost razmjene knjige štetnika te se ista razmjenjuje na godišnjem nivou, i gdje su otklonjeni problemi u funkcionisanju premijskog sistema. Nova Odluka se

primjenjuje od 2016. godine. Društvo je tokom 2018. godine pratilo poštivanje jedinstvenog premijskog sistema, na sve uočene nepravilnosti je preduzimalo mjere za otklanjanje istih.

9. ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA

9.1. Analiza solventnosti

Rb	OPIS	2018
1	Ukupna imovina	3.580.609
2	Obaveze	826.610
3	Racio solventnosti (3=1/2)	4,33

Kroz analizu solventnosti može se vidjeti ukupna imovina u odnosu na obaveze Društva. Na bazi analize solventnosti može se konstatovati da je u Društvu nivo solventnosti višestruko iznad minimalno potrebnog.

9.2. Garantni fond, kapital društva i adekvatnost kapitala

Društvo za osiguranje dužno je osigurati stalno raspolaganje odgovarajućim kapitalom u skladu sa obimom i vrstom poslova osiguranja koje obavlja, kao i rizike kojima je izloženo kod obavljanja ovih poslova. Prema Pravilniku visinu kapitala i garantnog fonda društvo za osiguranje izračunava tromjesečno sa stanjem na poslednji dan tekućeg obračunskog perioda. Društvo treba da obezbjedi da kapital ne bude manji od minimalnog iznosa garantnog fonda za osiguranje koji u slučaju Društva na dan 31.12.2018. godine iznosi 2.000.000,00 KM.

Na dan 31.12.2018. godine garantni fond Društva za osiguranje iznosi 2.000.000 KM. U skladu sa odredbama članova 3, 4 i 5. Pravilnika o elementima i kontroli margine solventnosti garantni fond Društva čini zbir osnovnog i dodatnog kapitala (član 3 i 4) a kapital je jednak zbiru osnovnog i dodatnog kapitala (garantni fond) umanjenom za odbitne stavke (član 5).

Tabela: Obračun adekvatnosti kapitala

Rb.	O P I S	Iznos u KM
I	BAZIČNI KAPITAL (1)+(2)+(3)+(4)+(5)-(6)-(7)-(8)	2.703.351,00
(1)	Uplaćeni akcionarski kapital, osim kumulativnih povlašćenih akcija	2.750.000,00
(2)	Rezerve kapitala povezane sa uplaćenim akcijama, osim sa kumulativnim povlašćenim akcijama	
(3)	Statutarne rezerve	
(4)	Zakonske rezerve	
(5)	Prenesena neto dobit iz ranijih godina nakon odbitka dividende	3.999,00
(6)	Otkupljene vlastite akcije, osim kumulativnih povlašćenih akcija	

(7)	Nematerijalna ulaganja	50.648,00
(8)	Preneseni gubitak iz ranijih i tekuće godine	
II	DODATNI KAPITAL (9)+(10)+(11)-(12)	0,00
(9)	Uplaćeni akcionarski kapital po osnovu kumulativnih povlašćenih akcija	
(10)	Rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama	
III	ODBITNE STAVKE (13)+(14)+(15)	300.896,93
(13)	Kvalifikovani udio u drugim finansijskim institucijama	
(14)	Podređeni dužnički instrumenti i druga ulaganja u druge finansijske institucije	
(15)	Nelikvidna sredstva	300.896,93
IV	RASPOLOŽIVI KAPITAL (I)+(II)-(III)	2.402.454,07
	ZAHTJEVI ADEKVATNOSTI KAPITALA	
(16)	Margina solventnosti	151.683,90
(17)	Garantni fond prema margini solventnosti / 1/3 od (16)	50.561,30
(18)	Garantni fond prema članu 53. stav 1. Zakona	2.000.000,00
(19)	GARANTNI FOND / (17) ili (18), u zavisnosti šta je veće	2.000.000,00
V	VIŠE / MANJE RASPOLOŽIVOG KAPITALA / iznos pod IV se poredi sa (16) ili (18), u zavisnosti šta je veće	402.454,07
VI	VIŠE / MANJE BAZIČNOG KAPITALA / iznos pod I se poredi sa (19)	703.351,00
VII	DODATNI KAPITAL PREMA BAZIČNOM KAPITALU (u %) /ratio (II)/(I)/	0,00
VIII	PODREĐENI DUŽNIČKI INSTRUMENTI SA ROKOM DOSPIJEĆA PREMA BAZIČNOM KAPITALU ILI MINIMALNOM GARANTNOM FONDU (u %) / ratio (11.1) / (I) ili (18), u zavisnosti šta je manje /	0,00

Društvo ima više bazičnog kapitala od najnižeg propisanog iznosa u Zakonu o društvima za osiguranje u iznosu od 703.351KM, dok zbog iznos koji je deponovan kod Biroa zelene karte iznos raspoloživog kapitala je 402.454KM veći od raspoloživog kapitala.

9.3. Margina solventnosti

Način izračunavanja margine solventnosti, garantnog fonda, kapitala i određivanja adekvatnosti kapitala Društva utvrđuje se Pravilnikom o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje u Republici Srpskoj Sl. glasnik RS broj 103/12).

U skladu sa članom 3. pomenutog Pravilnika izračunavanje margine solventnosti za neposredna neživotna osiguranja vrši se primjenom indeksa šteta ili premijskog indeksa i jednaka je višem rezultatu od prethodno pomenuta dva obračuna.

Tabela: Obračun margine solventnosti po premiji (veća od obračuna po štetama) za neposredna osiguranja

Red. br.	O P I S	Neživotna osiguranja osim zdrav. osig. iz čl. 6. Pravilnika	Zdravstvena osiguranja /čl. 6. Pravilnika/
I	MARGINA SOLVENTNOSTI PO PREMIJI		
(1)	Premijska osnova	842.688,35	
(1.1)	Iznos premijske osnove do 100 miliona KM ____ x 0,18	151.683,90	0,00
(1.2)	Iznos premijske osnove preko 100 miliona KM _____ x 0,16	0,00	0,00
(2)	Zbir(1.1)+(1.2)	151.683,90	0,00
(3)	Koeficijent koji se dobije kao količnik mjerodavnih šteta, neto od reosiguranja i mjerodavnih šteta za posljednjih 36 mjeseci /ne može biti manji od 0,50/	1,00	
(4)	Margina solventnosti po premiji/(2)x(3)/	151.683,90	0,00
(5)	Margina solventnosti po premiji za zdravstvena osiguranja /1/3 od (4)/		0,00
II	MARGINA SOLVENTNOSTI PO ŠTETAMA		
(6)	Prosječan iznos mjerodavnih šteta za posljednjih 36 mjeseci, odnosno posljednja 84 mjeseca u slučaju društava koja isključivo ili u većem dijelu ugovora pokrivaju rizik kredita, nepogode, grada ili mraza.	1.701,00	
(6.1)	Prosječan iznos mjerodavnih šteta do 70 miliona KM _____ x 0,26	442,26	0,00
(6.2)	Prosječan iznos mjerodavnih šteta preko 70 miliona KM _____ x 0,23	0,00	0,00
(7)	Zbir (6.1)+(6.2)	442,26	0,00
(8)	Koeficijent koji se dobije kao količnik mjerodavnih šteta, neto od reosiguranja i mjerodavnih šteta za posljednjih 36 mjeseci /ne može biti manji od 0,50	1,00	
(9)	Margina solventnosti po štetama /(7)x(8)/	442,26	0,00
(10)	Margina solventnosti po štetama za zdravstvena osiguranja /1/3 od (9)/		0,00
III	MARGINA SOLVENTNOSTI ZA POSLOVE U VRSTAMA NEŽIVOTNIH OSIGURANJA		
(11)	Margina solventnosti /(4) ili (9) u zavisnosti šta je veće/	151.683,90	
(12)	Margina solventnosti za zdravstvena osiguranja /(5) ili (10) u zavisnosti šta je veće/		0,00
IV	Margina solventnosti po premiji ili štetama /(11)+(12)/		151.683,90
(13)	Margina solventnosti na posljednji dan prethodnog obračunskog perioda		19.359,18
(14)	Koeficijent koji se dobije kao količnik rezervi za štete u samopridržaju na posljednji dan tekućeg obračunskog perioda i rezervi za štete u samopridržaju na posljednji dan prethodnog obračunskog perioda /ne smije biti veći od		1,00
V	MARGINA SOLVENTNOSTI		151.683,90

Margina solventnosti Društva po premiji iznosi 151.683 KM i manja je od minimalnog garantnog fonda što je u skladu sa Pravilnikom o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje u Republici Srpskoj. Margina solventnosti ne može biti niža od one na dan prethodnog obračunskog perioda, kada je iznosila 19.359,18 KM. Stoga, margina solventnosti na dan 31.12.2018. iznosi 151.683,90 KM.

10. FINANSIJSKI POKAZATELJI

U nastavku su prikazani finansijski pokazatelji ostvarenih rezultata u 2018. godini kroz racio analizu.

10.1. Racio likvidnosti

Rb	OPIS	2018
1	Kratkoročne obaveze	826.610
2	Tekuća imovina	1.292.609
3	Racio likvidnosti (2/1)	1,56

Racio likvidnosti pokazuje da je likvidnost Društva izuzetno dobra i da je znatno iznad kritičnog nivoa.

10.2. Racio šteta

Rb	OPIS	2018
1	Mjerodavne štete	1.701
2	Mjerodavna premija	91.932
3	Racio šteta (3=1/2)	0,02

Racio šteta je izuzetno povoljan.

10.3. Racio troškova

Rb	OPIS	2018
1	Troškovi sproved. osiguranja	182.246
2	Premija	842.688
3	Racio troškova (3=1/2)	0,22

Racio troškova je u propisanim granicama dozvoljenog.

10.4. Kombinovani racio

Rb	OPIS	2018
1	Racio šteta	0,02
2	Racio troškova	0,22
3	Kombinovani racio (3=1+2)	0,23

10.5. Mjerodavna premija

Šifra osiguranja	VRSTA OSIGURANJA	Obračun mjerodavne premije							
		Bruto obračunata premija	Iznos predat u reosiguranje	Prenosna premija na početku perioda	Udio reosiguranja u prenosnoj premiji na početku perioda	Prenosna premija na kraju perioda	Udio reosiguranja u prenosnoj premiji na kraju perioda	Mjerodavna premija	Mjerodavna premija u samopridržaju
01	Osiguranje nezgode	12.365,85				10.819,92		1.545,93	1.545,93
10	Osiguranje odgovornosti za motorna vozila	795.299,85	6.542,00			701.368,63		93.931,22	87.389,22
14	Osiguranje kredita	35.022,65				32.025,12		2.997,53	2.997,53
	UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	842.688,35	6.542,00	0,00	0,00	744.213,67	0,00	98.474,68	91.932,68

10.6. Mjerodavne štete

Šifra osiguranja	VRSTA OSIGURANJA	Obračun mjerodavnih šteta						
		Riješeni odštetni zahtjevi	Udio reosiguranja u riješenim štetama	Ukupne rezerve za štete na početku perioda	Udio reosiguranja u ukupnim rezervama za štete na početku perioda	Ukupne rezerve za štete na kraju perioda	Udio reosiguranja u ukupnim rezervama za štete na kraju perioda	Mjerodavne štete u samopridržaju
1	Osiguranje nezgode	200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	200,00
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	1.501,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.501,00
	UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	1.701,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.701,00

10.7. Mjerodavni tehnički rezultat

Šifra osiguranja	VRSTA OSIGURANJA	Troškovi sprovođenja osiguranja				Neto tehnički rezultat
		Troškovi pribave osiguranja koji terete obračunski period	Administrativni troškovi	Provizije iz reosiguranja i udio u dobiti	Troškovi sprovođenja osiguranja	
1	Osiguranje nezgode	206,51	0,00	0,00	206,51	1.139,42
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	12.793,07	0,00	0,00	12.793,07	73.596,15
14	Osiguranje kredita	671,79	0,00	0,00	671,79	2.325,74
	UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	13.671,37	0,00	0,00	13.671,37	77.061,31

Na bazi prethodnog može se konstatovati da je, prema prikazanim podacima, mjerodavni tehnički rezultat pozitivan na nivou Društva i po pojedinim vrstama osiguranja.

11. TEHNIČKE REZERVE

Društvo je na dan 31.12.2018. godine iskazalo sljedeće iznose tehničkih rezervi neživotnih osiguranja.

Tabela: Tehničke rezerve neživotnih osiguranja na dan 31.12.2018. godine

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1.	Rezerve za prenosne premije	761.013
	Ukupno tehničke rezerve (1+2)	761.013

Društvo je na dan 31.12.2018. godine obračunalo prenosnu premiju u iznosu od 761.013KM. Osnovica za obračun bruto prenosne premije je obračunata premija u tekućem obračunskom periodu.

Obračun prenosne premije je urađen prema vremenu trajanja osiguranja po metodi pojedinačnog obračuna za svaki ugovor o osiguranju na osnovu preostalog broja dana trajanja osiguranja nakon dana bilansiranja, a putem automatske obrade podataka.

Zbog veoma kratkog period i nepostojanja adekvatnih podataka, društvo nije bilo u mogućnosti, te nije bilo potrebe da se izvrši obračun rezervacija za neprijavljene štete. Na dan 31.12.2018 godine društvo je bilo tek krenulo poslovati u punom kapacitetu (Dobilo rješenje AZORS, dobilo rješenje NADOS, te postalo članica Biroa Zelene karte). Shodno navedenom i činjenici da društvo ni u periodu do izrade ovog izvještaja nije imalo prijavljenih šteta iz 2018. godine društvo nije vršilo rezervacije za nastale neprijavljene štete.

Shodno činjenici da je društvo krenulo sa poslovanjem 22 radna dana prije datuma na koji se sastavljaju finansijski izvještaji Društvo nije imalo prijavljenih šteta te shodnoj toj činjenici nije moglo ni izračunati rezervacije za štete. Uvidom u propisane obrasce US-1 i US-3 Pravilnika o ulaganju sredstava društava za osiguranje (Službeni glasnik Republike Srpske broj 61/15), (u daljem tekstu „Pravilnik“) sa pripadajućim priložima i ocjenom ispunjenosti pojedinih odredbi Pravilnika utvrđeno je sledeće:

Društvo je obezbijedilo da iznos ulaganja u oblike utvrđene Pravilnikom bude veći ili jednak tehničkim rezervama utvrđenim u skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje i propisima Agencije, Društvo nije diversifikovala ulaganja shodno Pravilniku što je potpuno razumljivo ako uzmemo u obzir datum kada je društvo osnovano. Najveći dio sredstava društva se nalaze na žiro-računu društva koji je otvoren kod NLB Banke a.d. Banja Luka.

Prema priloženom obrascu US-1, Društvo je na dan 31.12.2018 godine iskazalo pokriće utvrđenih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja na sljedeći način:

Tabela: Stanje ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi uz poštivanje ograničenja iz člana 11. Pravilnika

R.br	Vrsta (oblik) ulaganja	Dozvoljeni %	Raspoloživa sredstva	Sredstva za pokriće tehničkih rezervi	Ostvareni %
1	Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant RS odnosno BiH	Bez ograničenja	315.412	315.412	41,45%
2	Obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na slobodnom tržištu	Do 20 %, a po jednom emitentu do 5%	231.231	38.051	5%
3	Oročeni depoziti kod banaka u Republici Srpskoj, odnosno BiH	Do 50%, u jednu banku do 20%	400.000	352.203	46,28%
4	Sredstva na računima društva	Do 10%, a u jednu banku do 5%	358.093	55.348	7,27%
UKUPNO ULOŽENA SEDSTVA			1.304.736	761.013	100

Uvidom u skraćene obrasce US-1 i US-3, kao i odgovarajuće priloge može se uočiti da su sredstva za obezbjeđenje tehničkih rezervi angažovana u namjene propisane članom 11. Pravilnika.

11.1. Ulaganje u hartije od vrijednosti

Pregled hartija od vrijednosti čiji je emitent ili garant RS odnosno BiH:

Naziv emitenta	Oznaka HoV	Količina	Nabavna vrijednost	Vrijednost na dan	Prihod od kamate
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 4	RSRS-O-D	27.266	15.432,18	15.705,22	136,74

Republika Srpska - izmirenje ratne štete 5	RSRS-O-E	15.400	10.045,95	10.237,77	92,58
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 7	RSRS-O-G	19.932	14.982,61	13.055,26	6,30
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 8	RSRS-O-H	7.778	5.692,20	5.693,50	25,83
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 9	RSRS-O-I	22.762	18.596,05	18.724,02	84,20
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 10	RSRS-O-J	28.500	25.630,42	25.735,50	19,92
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 11	RSRS-O-K	105.120	93.365,34	95.501,52	185,75
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 12	RSRS-O-L	144.174	123.942,95	128.401,36	1.807,08
Ukupno				313.054,15	2.358,40

11.2. Ulaganje u depozite

Oročeni depoziti kod banaka u RS odnosno BiH su ulagani u skladu sa tačkom 14. člana 5. Pravilnika (do 50% a u jednu banku do 20%). Pregled oročenih depozita kod banaka:

Naziv banke	Datum zaključenja ugovora o oročenom depozitu	Period oročenja (u mjesecima)	Datum dospijeća	Iznos oročenih sredstava	Sredstva za pokriće
MF Banka a.d. Banja Luka	19.09.2018	36	19.09.2021	100.000,00	Tehničkih rezervi
MF Banka a.d. Banja Luka	19.09.2018	36	19.09.2021	200.000,00	Minimalnog garantnog fonda
ASA Banka d.d. Sarajevo	15.11.2018	36	15.11.2021	200.000,00	Minimalnog garantnog fonda
Komercijalna banka a.d. Banja Luka	15.11.2018	36	15.11.2021	200.000,00	Minimalnog garantnog fonda
Intesa SanPaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina	19.11.2018	36	19.11.2021	200.000,00	Minimalnog garantnog fonda
ProCredit Bank d.d. Sarajevo	11.12.2018	12	11.12.2019	200.000,00	Minimalnog garantnog fonda
Komercijalna banka a.d. Banja Luka	24.12.2018	12	24.12.2019	100.000,00	Tehničkih rezervi

Intesa SanPaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina	18.12.2018	12	25.12.2019	100.000,00	Tehničkih rezervi
MF Banka a.d. Banja Luka	28.12.2018	13	28.01.2020	100.000,00	Tehničkih rezervi

11.3. Sredstva na računima

Pregled sredstva na računima društva dat je u narednoj tabeli.

Naziv banke	Iznos sredstava na računu (u KM)	Iznos sredstava za pokriće tehničkih rezervi
NLB Banka a.d. Banja Luka	120.468,29	38.050,64
UniCredit banka d.d. Mostar	207.833,70	17.296,36
Komeracijalna banka a.d. Banja Luka	29.791,30	
	358.093,29	55.347,00

Promjene oblika ulaganja (novčana sredstva na računu i oročeni depozit) Društvo prijavljuje Agenciji. O izvršenim transakcijama, vodeći računa o ispunjenosti uslova propisanim Pravilnikom, dostavlja se odgovarajući dokaz.

11.4. Ulaganje u obveznice

Društvo je ulagalo u obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na službenom berzanskom tržištu. Društvo je učestvovalo u trećoj emisiji obveznica od strane MKD Credis a.d. Banja Luke, gdje je na primarnom tržištu kupilo 231 obveznicu u ukupnoj vrijednosti od 231.231KM, po kamatnoj stopi od 6% sa rokom dospjeća od 3 godine. Društvo je u skladu sa pravilnikom priznalo 38.050,64KM za pokriće tehničkih rezervi.

11.5. Sredstava za pokriće 50% minimalnog garantnog fonda

Društvo za osiguranje je obavezno da za vrijeme trajanja dozvole za rad iznos u visini od najmanje 50% minimalnog garantnog fonda, propisanog odredbama članova 49. i 53. Zakona drži u namjenski oročenom depozitu ili hartijama od vrijednosti iz člana 9 stav 1. tačka 1. Pravilnika koji služe isključivo u svrhu zaštite osiguranika i očuvanja solventnosti društva za osiguranje i u drugu svrhu ne mogu da se koriste.

Društvo je sredstva za pokriće 50% minimalnog garantnog fonda uložilo u oročene depozite kod 5 komercijalnih banaka sa sjedištem u BiH. Društvo je sa stanjem na dan 31.12.2018 godine sva ulaganja izvršilo u BiH.

12. OSTVARENA DOBIT OD ULAGANJA ZA POKRIĆE TEHNIČKIH REZERVI

Dobit ostvarena od ulaganja za pokriće tehničkih rezervi je ostvarena kroz prihod od kamata na plasirana sredstva, što je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela. Pregled hartija od vrijednosti čiji je emitent ili garant RS odnosno BiH

Naziv emitenta	Oznaka HoV	Količina	Nabavna vrijednost	Vrijednost na dan	Prihod od kamate
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 4	RSRS-O-D	27.266	15.432,18	15.705,22	136,74
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 5	RSRS-O-E	15.400	10.045,95	10.237,77	92,58
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 7	RSRS-O-G	19.932	14.982,61	13.055,26	6,30
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 8	RSRS-O-H	7.778	5.692,20	5.693,50	25,83
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 9	RSRS-O-I	22.762	18.596,05	18.724,02	84,20
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 10	RSRS-O-J	28.500	25.630,42	25.735,50	19,92
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 11	RSRS-O-K	105.120	93.365,34	95.501,52	185,75
Republika Srpska - izmirenje ratne štete 12	RSRS-O-L	144.174	123.942,95	128.401,36	1.807,08
Ukupno				313.054,15	2.358,40

Prihod ostvaren od ulaganja u oročene depozite za pokriće tehničkih rezervi:

Naziv banke	Datum zaključenja ugovora o oročenom depozitu	Period oročenja (u mjesecima)	Iznos oročenih sredstava (u KM)	Prihodi od kamata
MF Banka a.d. Banja Luka	19.9.2018	36	100.000,00	620,57
Komercijalna banka a.d. Banja Luka	24.12.2018	12	100.000,00	5,74
Intesa SanPaolo Banka d.d. BiH	18.12.2018	12	100.000,00	10,65
MF Banka a.d. Banja Luka	28.12.2018	13	100.000,00	19,55
			1.400.000,00	656,51

13. ZNAČAJNI POSLOVNI DOGAĐAJI OD ZAVRŠETKA GODINE

Značajni poslovni događaji od završetka poslovne godine do datuma predaje izvještaja su:

- Promjene adrese sjedišta Filijale Sarajevo (02.04.2019. godine)
- Promjena poslovnog imena (25.04.2019. godine)
- Povećanje osnovnog kapitala (25.04.2019. godine)
- Promjena vlasničke strukture (sukcesivno kroz period od 12.09.2018. godine do 12.12.2018. godine)

14. CILJEVI I POLITIKE

14.1. Politika prodaje

Jedan od osnovnih ciljeva Društva je stalni rast premije osiguranja i tržišnog udjela, sa konačnim ciljem da Društvo permanentno održava profitabilnost i ispunjava obaveze u ugovorenim rokovima.

Društvo ovaj cilj ostvaruje kroz širenje mreže prodajnih mjesta na teritoriji Republike Srpske i Federacije BiH, čime u fokus stavlja interni kanal prodaje.

Interni kanal prodaje generiše preko 80% prihoda Društva, dok eksterni činiti manje od 20% prihoda Društva.

Društvo selektuje i edukuje mlade kadrove, preferira kadrove koji imaju dobru reputaciju u zajednici, koji imaju potencijal za prodaju i koji pokažu spremnost da se izgrađuju i napreduju zajedno sa razvojem Društva.

Akcentat je na formiranju vlastite prodajne mreže, dok se manje pribjegava preuzimanju preuzimača rizika u osiguranju od konkurentskih društava.

Društvo planira da formira vlastitu Akademiju osiguranja, gdje bi se svi zainteresovani mogli upoznati sa osnovama osiguranja i prodaje, a Društvo bi bilo u mogućnosti da prepozna i selektuje kadrove koji pokazuju potencijal.

Osim tradicionalnih kanala prodaje, Društvo intenzivno radi na razvoju on-line platformi prodaje, s ciljem povećavanja mogućnosti prodaje i boljim informisanjem potencijalnih korisnika. Ovim se ostvaruje intenzivnija veza sa potencijalnim korisnicima usluga, koja omogućava pristup informacijama i uslugama 24 časa dnevno, te bitno smanjuju transakcioni troškovi.

14.2. Politika marketinga

Promotivne aktivnosti društva su vršene u tri pravca

- Odnosi sa javnošću
- Propaganda i promocija
- Vizuelni identitet

Na osnovu definisanih ciljnih grupa izabrane su odgovarajuće tehnike i mediji. Oglašavanje se vršiti putem:

- Digitalnog marketinga
- Direktnih kontakata sa potencijalnim kupcima
- Televizije
- Radija
- Novina i časopisa
- Panoa

Efekte propagande i promocije društvo kontinuirano prati, a mjeri se kroz krajnji rezultat u vidu zadovoljstva kupaca, ukupnog prihoda i ostvarene dobiti. Prioritet u prethodnom periodu je bio na „brendiranju“ društva i pozicioniranje na tržištu.

Aktivnosti koje su se nalazile pred Društvom, kada je riječ o marketingu, odnosile su se na usavršavanje i poboljšavanje dva elementa marketing miksa. Društvo je poseban akcenat stavljalo na promociju, u skladu sa tim društvo je zakupljivalo razne prostore za reklame, ali i koristilo savremene vidove oglašavanje preko virtuelnih medija.

Društvo, prateći savremene vidove komunikacije svoje marketinške aktivnosti prebacuje i na digitalno polje na način da vrši promociju na društvenim mrežama, planira da uvodi online prodaju, SEO i slično.

14.3. Politika razvoja ljudskih resursa

Zahtjevi okoline i tržišta svakodnevno se mijenjaju, te je neophodno kontinuirano ulagati u razvoj ljudskih potencijala. Kao ključni resursi Društva, identifikovani su ljudski resursi, zbog čega Društvo kontinuirano radi na selekciji i edukaciji zaposlenih, njihovom usavršavanju, poboljšanju radnih uslova i organizacione strukture.

Strukturu zaposlenih u najvećem dijelu čine mladi kadrovi mlađi od 40 godina, koji se veoma brzo prilagođavaju novim uslovima poslovanja, tržišnim promjenama i novim načinima poslovanja. Edukacija u sektoru osiguranja poprima sve veći zamah, praćeno iskustvima zemalja u regionu, te se novi stručni kadrovi edukuju novim poslovnim metodologijama, aktuarsko-statističkim i informacionim tehnologijama, dok se automatizaciji procesa i informatizovanju čitave mreže Društva pridaje veliki značaj.

Najveći broj zaposlenih, oko 80% radnika je zaposleno u sektoru prodaje osiguranja. Razlog tome leži u činjenici da je plan da vlastiti kanal prodaje bude dominantat, a da se prodaja preko eksternih kanala vrši samo sa afirmisanim i renomiranim agencijama i posrednicima u osiguranju.

Planirani proces selekcije kadrova u administraciji se odvija u dva smjera. Prvi je preuzimanje iskusnih kadrova iz drugih Društava, dostupnih na tržištu osiguranja. Drugi je selekcija pripravnika, koja se vrši kontinuirano i od najboljih kadrova, a znanje i sposobnosti je isključivi faktor prilikom izbora radnika. U toku obavljanja pripravničkog staža, pripravnici se upoznaju sa procesom rada i stiču iskustva u konkretnom radu, a Društvo stiče jasan uvid u kvalitet i potencijal kandidata, kojima je omogućena dalje usavršavanje i napredovanje u karijeri. Na takav način ulaganja u specijalizaciju i razvoj kadra, Društvo stvara visoko profilisan, kvalitetan i lojalan kadar, koji postaje izuzetan resurs Društva.

Društvo je organizovalo način prodaje polisa osiguranja putem kancelarija, a u onim mjestima u kojima nema kancelarija putem agencija ili mreže preuzimača rizika. Pristupa se i istraživanju da li bi prodaja putem digitalnih medija postigla značajan uspjeh. Ukoliko se pokaže uspješnim, pristupiće se i ovakvom načinu prodaje polisa.

15. ANALIZA RIZIKA

Društvo za osiguranje u svom poslovanju može biti izloženo sljedećim rizicima:

- Rizik osiguranja
- Riziku likvidnosti;
- Kreditnom riziku;
- Kamatnom riziku;
- Riziku koncentracije;
- Operativnom riziku, koji posebno uključuje i pravni rizik.

S obzirom na izuzetan značaj adekvatnog upravljanja rizicima, u nastavku će se detaljno analizirati svi potencijalni rizici, sa definisanim mjerama za ublažavanje i otklanjanje istih.

15.1. Rizik osiguranja

Društvo upravlja rizikom osiguranja kroz procedure odobravanja transakcija, cijenom usluga i reosiguranjem. Strategija pribave teži diverzifikaciji koja osigurava uravnotežen portfelj. Društvo reosigurava dio rizika iznad svog samopridržaja kako bi se kontrolisala izloženost gubicima i zaštitio kapital. Rizik osiguranja u Društvu konstantno prati aktuar. Izvještaje o adekvatnosti rezervi, premije osiguranja kao i samopridržaja sačinjava imenovani ovlašteni aktuar.

Rizici koje pribavlja Društvo su locirani u BiH. Kod rizika osiguranja Društva, vodi se računa da se što kvalitetnije odredi nivo samopridržaja kao i tehničkih rezervi društva. To se postiže provjerenim aktuarskim metodama da bi se što preciznije odredio njihov nivo, te na taj način na najniži nivo sveo rizik osiguranja kojem Društvo može biti izloženo. Radi postizanja što veće konkurentnosti na tržištu osiguranja, Društvo nastoji da isplatu šteta izvrši u što kraćem vremenskom roku, te da na posljednji dan godine nelikvidirane štete budu svedene na nulu. To značajno povećava preciznost obračuna rezervacija za štete, kao i sami nivo tehničkih rezervi.

15.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usljed nesposobnosti Društva da ispunjava svoje dospjele obaveze, i to zbog otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti). Društvo konstantno vrši utvrđivanje i održavanje odgovarajućeg nivoa rezerve likvidnosti u skladu sa analizom ročne neusklađenosti njenih bilansnih obaveza i potraživanja. Društvo obezbijeduje upravljanje rizikom likvidnosti, rješavanje privremenih i dugoročnih kriza likvidnosti, kao i blagovremeno i adekvatno postupanje u slučajevima povećanog rizika

likvidnosti. Društvo koristi različite tehnike za ublažavanje rizika likvidnosti. Pored odgovarajućih rezervi likvidnosti koje mu omogućavaju nesmetano poslovanje u vanrednim uslovima, uključuju se i diverzifikovane i stabilne vrste ulaganja. Budući da je osnivački kapital iznad zakonom propisanog minimuma, obezbijeđena je u početnoj fazi razvoja, sigurnost za raspoloživim sredstvima u odnosu na planirane plasmane, odnosno odlive.

U novčanim tokovima nema izloženosti likvidnosnom riziku, jer su prilivi i odlivi za cijeli posmatrani period usklađeni sa aspekta iznosa i dospijeća. Osim toga, zaštitom od kreditnog rizika eliminisani su likvidnosni rizik i na strani otežanog pretvaranja potraživanja u novac. Društvo nije izloženo likvidnosnom riziku, jer je pokazatelj likvidnosti u svakom trenutku godine veći od 1, što je granica likvidnosti. To znači da je likvidna aktiva uvijek veća od obaveza koje dospijevaju u istom periodu.

15.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usljed neizvršavanja obaveza dužnika prema Društvu.

Društvo upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih ugovora i na nivou cjelokupnog portfolija. Društvo permanentno prati poslovanje i finansijsko stanje svojih značajnih komitenata odnosno izloženosti riziku deponovanja i ulaganja sredstava, te je takav rizik sveden na minimum.

15.4. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usljed promjena kamatnih stopa.

Sa aspekta vrste kamatne stope, društvo ulagaže po fiksnoj kamatnoj stopi, tako da se eventualne promjene kamatnih stopa neće odraziti na projektovani finansijski rezultat Društva.

15.5. Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Društva prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika. Rizik koncentracije odnosi se na:

- Velike izloženosti;
- Grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste osiguranja i sl.;

Društvo kontrolu rizika koncentracije vrši uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji omogućavaju diverzifikaciju portfolija. Ublažavanje rizika koncentracije Društvo sprovodi aktivnim upravljanjem portfoliom, kao i prilagođavanjem uspostavljenih limita.

15.6. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usljed propusta (nenamjernih ili namjernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Društvu, kao i usljed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

Društvo konstantno identifikuje i procjenjuje događaje i izvore zbog kojih mogu nastati gubici u vezi sa operativnim rizikom, uzimajući u obzir sve značajne unutrašnje i spoljne faktore. Društvo utvrđuje nivo materijalno značajnih gubitaka po osnovu operativnog rizika i njih detaljno analizira, kao i procjenu događaja koji mogu dovesti do takvih gubitaka. Društvo mjeri, odnosno procjenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost, odnosno učestalost nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na Društvo, s posebnim osvrtom na događaje za koje je malo vjerovatno da će nastati ali mogu izazvati velike materijalne gubitke. Pri mjerenju, odnosno procjeni operativnog rizika Društvo naročito procjenjuje da li je ovom riziku izloženo ili može biti izloženo po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, a procjenjuje i aktivnosti čije je obavljanje povjerilo trećim licima. Vrste operativnih rizika koji se mogu ispoljiti su:

- Propusti i greške zaposlenih prilikom preuzimanja rizika i prilikom evidentiranja poslovnih događaja;
- Pogrešne procedure i procesi;
- Pravni rizik.

Propusti i greške zaposlenih minimizirani su implementacijom informacionog softvera za podršku poslovanju, koji svojim modulima i načinom rada ne dozvoljavaju da se transakcija sa greškom zaključi/realizuje. Potpuno otklanjanje ovog faktora operativnog rizika vrši se putem kontrole koju u ime upravnog odbora vršiti odbor za reviziju, gdje se svi poslovni procesi i izvršene radnje pregledaju i kontrolišu. Procedure i procesi su normativno uređeni kroz sistem internih akata i sistematizaciju radnih mjesta koja definiše sve aktere i izvršioce pojedinih radnji u poslovnim procesima.

Pravni rizik odnosi se na usklađenost ugovora i prateće dokumentacije Društva sa zakonima. Ovaj faktor rizika je sveden na minimum, jer je svaki dokument napisan i pregledan od strane pravnika unutar i van Društva.

16. SAOSIGURANJE I REOSIGURANJE

Za saosiguranje i reosiguranje nepokrivenih viškova rizika Društvo primjenjuje Pravilnik o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja.

Odlukom o kriterijumima, načinu utvrđivanja i tabeli maksimalnog samopridržaja, utvrđen je maksimalni samopridržaj po vrstama osiguranja. Za rizik osiguranja od autoodgovornosti propisana je gornja granica pokrića.

Radi bolje zaštite sopstvenog portfelja i lakšeg pokrića šteta u slučaju nastanka većih rizika, Društvo je izvršilo reosiguranje rizika šteta po osnovu odgovornosti za rizike u inostranstvu po osnovu međunarodne zelene karte autoodgovornosti.

U 2018. godini Društvo je izdvajalo sredstva za reosiguranje po zelenoj karti posredstvom Biroa zelene karte, koji je zaključio Ugovor o reosiguranju sa Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo. Riječ je o reosiguranju viška šteta po međunarodnoj zelenoj karti od autoodgovornosti u tri nivoa zaštite. Na osnovu Ugovora o reosiguranju zelene karte BiH, Društvo je za 2018. godinu na teret rashoda knjižilo premiju reosiguranja u iznosu od 6.542 KM.

Tabela: Podaci o riziku

PODACI O RIZIKU	
PERIOD:	Štete koje se dese tokom perioda od dana izdavanja prve zelene karte do 31.12.2018, oba dana uključena, po lokalnom standardnom vremenu mjesta nastanka štete. Osnova za period pokrića: datum nastanka štete.
TIP:	Reosiguranje viška štete za zelenu kartu.
VRSTA POSLA:	Višak štete za zelenu kartu na osnovi originalnih polisa. Pokriće zelene karte je u pogledu sve automobilske odgovornosti na osnovi međunarodnih pokrića zelene karte za koja je Reosiguranik odgovoran po odredbama Internih propisa (IR) za vozila registrovana u Bosni i Hercegovini. Reosiguravač će biti u obavezi do obima određenog zakonom o obaveznom osiguranju u pogledu motornih vozila sa stranim registarskim tablicama u zemlji u kojoj se šteta dogodila i za koju je društvo izdalo zelenu kartu prema odredbama Internih propisa (IR) između Biroa.
TERITORIJA:	Štete koje nastanu u zemljama potpisnicama Internih propisa (IR) sistema zelene karte, van teritorija Bosne i Hercegovine.

LIMITI I PRIORITETI	<p>Sljedeći limiti i prioriteti su predmet odredbe indeksne klauzule:</p> <p>1. SLOJ EUR 800.000 konačne čiste štete u svakoj šteti ili štetnom događaju ili nizu šteta ili štetnih događaja koji proizilaze iz jednog događaja.</p> <p>PREKO EUR 200.000 konačne čiste štete u svakoj šteti ili štetnom događaju ili nizu šteta ili štetnih događaja koji proizilaze iz jednog događaja.</p> <p>2. SLOJ EUR 4.000.000 konačne čiste štete u svakoj šteti ili štetnom događaju ili nizu šteta ili štetnih događaja koji proizilaze iz jednog događaja.</p> <p>PREKO EUR 1.000.000 konačne čiste štete u svakoj šteti ili štetnom događaju ili nizu šteta ili štetnih događaja koji proizilaze iz jednog događaja.</p> <p>3. SLOJ Neograničena konačna čista šteta u svakoj šteti ili štetnom događaju ili nizu šteta ili štetnih događaja koji proizilaze iz jednog događaja.</p> <p>PREKO EUR 5.000.000 konačne čiste štete u svakoj šteti ili štetnom događaju ili nizu šteta ili štetnih događaja koji proizilaze iz jednog događaja.</p>
--------------------------------	--

U 2018. godini Društvo je izdvajalo sredstva za reosiguranje domaće autoodgovornosti koji je zaključio Ugovor o reosiguranju sa Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo. Riječ je o reosiguranju viška šteta od domaće autoodgovornosti.

PODACI O RIZIKU	
PERIOD:	Štete koje se dese tokom perioda od 01.09.2018. do 31.12.2018, oba dana uključena, po lokalnom standardnom vremenu mjesta nastanka štete. Osnova za period pokriva: datum nastanka štete
TIP:	Reosiguranje viška štete
VRSTA POSLA:	Pokriva se domaća autoodgovornost Reosiguranika.
TERITORIJA:	Polise koje su izdane u Bosni i Hercegovini, za štete nastale u Bosni i Hercegovini.
LIMITI I PRIORITETI	EUR 846.000 konačne čiste štete u svakoj šteti ili jednom štetnom događaju ili nizu šteta ili štetnih događaja koji proizilaze iz jednog događaja. PREKO EUR 100.000 konačno čiste štete u svakoj šteti ili jednom štetnom događaju ili nizu šteta ili štetnih događaja koji proizilaze iz jednog događaja.

Tabela: Premija osiguranja i naknade reosiguravaču

Vrsta osiguranja	Ukupna premija	Reosiguravač	
10	795.300	Biro ZK	5.372
		Bosna RE	1.080
UKUPNO:			6.452

Sa stanjem na dan 31.12.2018. godine Društvo nije imalo riješenih i rezervisanih šteta na reosiguranim rizicima. Društvo ne primjenjuje elaborat o procjeni maksimalno moguće štete po rizicima, budući da se bavi osiguranjem od automobilske odgovornosti gdje iznos osigurane sume po osiguranom slučaju ne može biti manju od 1.500.000 KM u slučaju štete na licima, odnosno 350.000 po jednom štetnom događaju u slučaju štete na imovini.

17. PRIMJENJENA PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Društvo je svojom vlasničkom strukturom, tj. velikim brojem akcionara bez kontrolnog paketa, profilisano kao moderna kompanija koja posluje na principima korporativnog upravljanja. Korporativno upravljanje se manifestuje skupom mehanizama kroz koje Društvo funkcionise budući da je vlasništvo odvojeno od upravljanja. Osnovni cilj ovakvog upravljanja je maksimizacija dugoročne vrijednosti akcija, unapređenje procesa odlučivanja i performansi akcionarskog društva kroz dobro strukturisanje odnosa između investitora, menadžmenta i drugih učesnika (institucija, kupaca, zaposlenih). To podrazumijeva stvaranje pravila i procesa koji najbolje služe interesima Društva, dok istovremeno uvažavaju sve obaveze prema ostalim učesnicima. Osnovni motiv unapređenja korporativnog upravljanja jeste interes Društva jer dobro uređeno korporativno upravljanje bitno doprinosi unaprijeđenju finansijskih performansi Društva i ugledu na tržištu.

Poštivanjem standarda upravljanja Društvom, poboljšava se konkurentna sposobnost, ostvaruju se povoljniji uslovi za investicionu aktivnost, te omogućava efikasnije funkcionisanje. Standardi upravljanja Društvom utvrđeni su na bazi sljedećih principa korporativnog upravljanja:

1. Osiguravanje osnova za efikasnu primjenu principa upravljanja akcionarskim društvima
2. Prava akcionara i ključne vlasničke funkcije
3. Ravnopravan tretman akcionara
4. Uloga zainteresovanih strana - nosilaca interesa u upravljanju akcionarskim društvima
5. Objavljivanje i javnost informacija
6. Uloga i odgovornosti odbora.

Shodno tome, s pravom se može reći da korporativno upravljanje koje se primjenjuje u Društvu, predstavlja jedan od osnovnih elemenata u stvaranju ekonomske efikasnosti i tržišne vrijednosti.

18. SPISAK USLOVA I TARIFA

18.1. Pregled usvojenih uslova

Uslovi				
Sjednica	Naziv	Interni broj	Protokol	Datum
2.	Uslovi za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima	IA-USL-3-001-1.0.	08-38-22/18	27.08.2018.
	Dopunski uslovi za obavezno osiguranje putnika u javnom saobraćaju od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	IA-USL-3-002-1.0.	08-40-22/18	
	Opšti uslovi za osiguranje od nezgode sa medicinskim tabelama	IA-USL-3-003-1.0.	08-42-22/18	
	Dopunski uslovi za osiguranje vozača i putnika od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	IA-USL-3-004-1.1.	08-39-22/18	
	Uslove za osiguranje odgovornosti prevoznika za štete na pošiljkama u drumskom prevozu	IA-USL-3-005-1.0.	08-46-22/18	
4.	Uslovi za osiguranje penzionerskih kredita od rizika nenaplate	IA-USL-3-006-1.0.	09-53-22/18	25.09.2018.
6.	Uslovi za osiguranje od Automobilske odgovornosti - FBiH	IA-USL-2-007-1.0.	10-34-22/18	19.10.2018.
10.	Uslovi osiguranje advokata	IA-USL-2-008-1.0.	01-42-22/19	23.01.2019.
	Opšti uslovi osiguranje profesionalne odgovornosti	IA-USL-2-009-1.0.	01-43-22/19	
	Posebni uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti revizora i revizijskih društava	IA-USL-2-010-1.0.	01-45-22/19	
	Dopunski uslovi za osiguranje vozača i putnika od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	IA-USL-3-004-1.1.	01-47-22/19	
	Posebni uslovi za osiguranje od odgovornosti sudskih vještaka	IA-USL-2-011-1.0.	01-49-22/19	

18.2. Pregled usvojenih tarifa

TARIFE				
Sjednica	Naziv	Interni broj	Protokol	Datum
2.	Tarifa premija za dobrovoljno osiguranje vozača i putnika od posljedica nezgode uz osiguranje autoodgovornosti	IA-TAR-2-001-1.0.	08-43-22/18	27.08.2018.
	Tarifa za osiguranje odgovornosti drumskih prevoznika	IA-TAR-2-002-1.0.	08-44-22/18	
	Tarife obaveznog osiguranja putnika u javnom saobraćaju od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	IA-TAR-2-003-1.0.	08-45-22/18	
4.	Tarife za osiguranje penzionerskih kredita od rizika nenaplate	IA-TAR-2-004-1.0.	09-54-22/18	25.09.2018.
10.	Tarifa premija za dobrovoljno osiguranje vozača i putnika od posljedica nezgode uz osiguranje autoodgovornosti	IA-TAR-2-001-1.1.	01-48-22/19	23.01.2019.
	Tarifa za osiguranje od odgovornosti sudskih vještaka	IA-TAR-2-005-1.0.	01-49-1-22/19	
	Tarifa za osiguranje od profesionalne odgovornosti revizora i revizijskih društava	IA-TAR-2-006-1.0.	01-44-22/19	23.01.2019.
	Tarife obaveznog osiguranja putnika u javnom saobraćaju od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	IA-TAR-2-007-2.0.	01-45-22/19	23.01.2019.

Direktor društva, Bojan Burazor